

ÉVFORDULÓK, JELES NAPOK 2019-BEN VÁLOGATÁS

Készítette: Kapás Tünde

Programkészítő: Vadász Péter

BALASSI BÁLINT MEGYEI KÖNYVTÁR

969. született: **I. István király**, születési nevén Vajk, gyakran Szent István. Az utolsó magyar nagyfejedeleme és az első magyar király. 1050 éve
(Meghalt: 1038. augusztus 15.)
1529. született: **Károlyi Gáspár** református lelkész, bibliafordító, író. 490 éve
(Meghalt: 1591. december 0.)
1789. született: **Rózsavölgyi Márk** hegedűművész, a verbunkos zene mestere, Balassagyarmat szülötte. 230 éve
(Meghalt: 1848. január 23.)
1884. született: **Marschalkó Béla** építész, akinek nevéhez több salgótarjáni épület építése kapcsolódik. 135 éve
(Meghalt: 1962. április 16.)
1914. meghalt: **Szabó Endre** pedagógiai szakíró. A magyar óvodai nevelés reformere, a mai modern kisgyermeknevelés előfutára és az első óvodai szakfolyóirat alapítója és szerkesztője volt. Nagyoroszi szülötte. 105 éve
(Született: 1839. december 28.)
1944. meghalt: **Karácsony Benő** erdélyi magyar író. 75 éve
(Született: 1888. szeptember 7.)

JANUÁR

1. **A BÉKE VILÁGNAPJA**
4. 1809. született: **Louis Braille** francia tanár, a vakírás feltalálója. 210 éve
(Meghalt: 1852. január 6.)
5. 1589. meghalt: **Medici Katalin** a Medici-házból származó hercegnő, II. Henrik feleségeként Franciaország királynéja (1547–1559). 430 éve
(Született: 1519. április 13.)
5. 1824. született: **Jeszzenszky Danó** ügyvéd, közjegyző, költő, újságíró, a Petőfi Társaság tagja. Losonc szülötte. Balassagyarmaton és a fővárosban töltött be közigazgatási tisztségeket. 195 éve
(Meghalt: 1906. október 27.)
7. 2004. meghalt: **Tardos Tibor** emigráns író, műfordító, forgatókönyvíró, újságíró. 15 éve
(Született: 1918. január 20.)
8. 1324. meghalt: **Marco Polo** velencei kereskedő, utazó, író, aki közvélekedés szerint újra felfedezte Kínát Európa számára. 695 éve
(Született: 1254. szeptember 15.)
9. 1954. meghalt: **Vízváry Mariska** (Viszkidenszky Mária Jolán Lujza) színművész, a Nemzeti Színház örökös tagja. 65 éve
(Született: 1877. május 27.)
12. 1944. **A Radnai havasokban lévő Nagy-Pietrosz hófödte ormai között 15, zömében a salgótarjáni acélgyárból érkezett fiatal sportolót betemetett a hólavina. Közülük tízennégyen halálukat lelték.** 75 éve

15. 1929. született: **Martin Luther King** amerikai baptista tiszteletes, polgárjogi harcos, politikai aktivista, az afroamerikai polgárjogi mozgalom egyik vezető személyisége.
(Meghalt: 1968. április 4.) 90 éve
17. 1634. meghalt: **Szenci Molnár Albert** református lelkész, nyelvtudós, filozófus, zsoltárköltő, egyházi író, műfordító.
(Született: 1574. augusztus 30.) 385 éve
17. 1894. született: **Szőnyi István** (született Schmidt) festőművész és grafikus.
(Meghalt: 1960. augusztus 30.) 125 éve
18. 1884. született: **Arthur Michell Ransome** angol ifjúsági író, esszéista, újságíró.
(Meghalt: 1967. június 3.) 135 éve
18. 1904. született: **Cary Grant** Oscar-díjas amerikai színész.
(Meghalt: 1986. november 29.) 115 éve
18. 1934. meghalt: **Diósy Ödönné Brüll Adél** Ady Endre legnagyobb szerelme és Léda-verseinek ihletője.
(Született: 1872. szeptember 1.) 85 éve
19. 1809. született: **Edgar Allan Poe** amerikai költő, novellista, szerkesztő és kritikus, a romantika korának egyik legfontosabb szerzője.
(Meghalt: 1849. október 7.) 210 éve
19. 1839. született: **Paul Cézanne** francia festő.
(Meghalt: 1906. október 22.) 180 éve
19. 2014. meghalt: **Balázs-Piri Balázs** grafikus, karikaturista.
(Született: 1937. február 17.) 5 éve
21. 1999. meghalt: **Czine Mihály** Széchenyi-díjas irodalomtörténész, kritikus, egyetemi tanár.
(Született: 1929. április 5.) 20 éve
22. 1989. meghalt: **Weöres Sándor** költő, műfordító, drámaíró.
(Született: 1913. június 22.) 30 éve
- 22. MAGYAR KULTÚRA NAPJA (1989-től)**
23. 1734. született: **Kempelen Farkas** kancelláriai tanácsos, mechanikus, tudós, feltaláló.
(Meghalt: 1804. március 26.) 285 éve
25. 1874. született: **William Somerset Maugham** angol regényíró, elbeszélő és drámaíró.
(Meghalt: 1965. december 16.) 145 éve
25. 1909. született: **Ignác Rózsa** színésznő, író, műfordító.
(Meghalt: 1979. szeptember 25.) 110 éve
27. 1889. született: **Sik Sándor** költő, irodalomtörténész.
(Meghalt: 1963. szeptember 28.) 130 éve
27. 1919. meghalt: **Ady Endre** költő, publicista.
(Született: 1877. november 22.) 100 éve
27. 1929. született: **Garai Gábor** költő, író, műfordító, kritikus.
(Meghalt: 1987. szeptember 9.) 90 éve

27. 1989. *Megtartotta első foglalkozását a salgótarjáni Balassi Bálint Asztaltársaság. Az alakuló ülésre a Balassi Bálint Megyei Könyvtárban került sor.* 30 éve
27. 2009. meghalt: **John Updike** amerikai író, költő, esszéista. 10 éve
(Született: 1932. március 18.)
28. 1844. született: **Benczúr Gyula** festőművész, a Magyar Tudományos Akadémia tiszteleti tagja. A Nógrád megyei Dolányban - ma Benczúrfalva - élt és alkotott. 175 éve
(Meghalt: 1920. július 16.)
29. 1899. született: **Páger Antal** színész. 120 éve
(Meghalt: 1986. december 14.)
29. 1919. *A „legbátrabb város” kiűzi a cseh megszállókat Balassagyarmat lakói, elsősorban vasutasok, de a megyei, városi állami tisztségviselők, valamint reguláris egységek kétszeri támadás után kiverték a csehszlovák egységeket a városból.* 100 éve
29. 1974. meghalt: **Herbert Ernest Bates** angol író. 45 éve
(Született: 1905. május 16.)
30. 1994. meghalt: **Pierre Boulle** francia író. 25 éve
(Született: 1912. február 20.)
- 31. BÉKE NAPJA**
31. 1804. született: **Bajza József** költő, író, kritikus, szerkesztő. 215 éve
(Meghalt: 1858. március 3.)
31. 1989. meghalt: **Martinkó András** nyelvész, irodalomtörténész. 30 éve
(Született: 1912. szeptember 22.)
31. 2014. meghalt: **Jancsó Miklós** filmrendező, forgatókönyvíró. 5 éve
(Született: 1921. szeptember 27.)

FEBRUÁR

1. 1989. meghalt: **Tímár Béla** színész, rendező. 30 éve
(Született: 1947. október 8.)
3. 1809. született: **Felix Mendelssohn-Bartholdy** német zeneszerző, karmester, zongora- és orgonaművész. 210 éve
(Meghalt: 1847. november 4.)
4. 1914. született: **Vajda György Mihály** irodalomtörténész. 105 éve
(Meghalt: 2001. február 3.)
7. 1979. meghalt: **Thurzó Gábor** író, kritikus, műfordító, forgatókönyvíró. 40 éve
(Született: 1912. március 26.)
8. 1894. született: **King Vidor** amerikai filmrendező. 125 éve
(Meghalt: 1982. november 1.)

8. 1934. meghalt: **Móra Ferenc** író, újságíró, muzeológus. 85 éve
(Született: 1879. július 19.)
- 11. BETEGEK VILÁGNAPJA (1993 óta)**
12. 1804. meghalt: **Immanuel Kant** német filozófus. 215 éve
(Született: 1724. április 22.)
12. 1934. született: **Ladányi Mihály** költő. 85 éve
(Meghalt: 1986. szeptember 20.)
12. 1979. meghalt: **Jean Renoir** francia filmrendező. 40 éve
(Született: 1894. szeptember 15.)
- 14. VALENTIN NAP, SZERELMESEK NAPJA**
14. 1779. meghalt: **James Cook** brit felfedező, tengerész, térképész. 240 éve
(Született: 1728. október 28.)
19. 1989. meghalt: **Kálmán György** színész. 30 éve
(Született: 1925. március 6.)
19. 2014. meghalt: **Borbély Szilárd** költő, író, irodalomtörténész. 5 éve
(Született: 1963. november 1.)
21. 1984. meghalt: **Mihail Alekszandrovics Solohov** irodalmi Nobel-díjas szovjet-orosz elbeszélő, regényíró. 35 éve
(Született: 1905. május 24.)
21. 1989. meghalt: **Márai Sándor** író, költő, újságíró. 30 éve
(Született: 1900. április 11.)
24. 1954. meghalt: **Herczeg Ferenc** író, újságíró. 65 éve
(Született: 1863. szeptember 22.)
25. 1904. született: **Török Sándor** író, műfordító, újságíró, antropozófus. 115 éve
(Meghalt: 1985. április 30.)
27. 1929. született: **Fodor András** író, költő, műfordító. 90 éve
(Meghalt: 1997. június 27.)
28. 1929. meghalt: **Rákosi Jenő** író, dramaturg, színigazgató. 90 éve
(Született: 1842. november 12.)

MÁRCIUS

1. 2014. meghalt: **Alain Resnais** francia filmrendező. 5 éve
(Született: 1922. június 3.)
2. 1769. meghalt: **Bod Péter** református lelkész, irodalomtörténész, egyháztörténész, történész, író, „a késő-barokk évtizedek legnagyobb magyar tudósa”. 250 éve
(Született: 1712. február 22.)
2. 1824. született: **Bedrich Smetana** cseh zeneszerző, zongoraművész. 195 éve
(Meghalt: 1884. május 12.)
4. 1914. született: **Hegy Barnabás** filmoperatőr. 105 éve
(Meghalt: 1966. április 28.)

4. 1989. meghalt: **Belitzky János** történész, levéltáros, muzeológus. 30 éve
1959-1969 között Salgótarjánban múzeumigazgató volt.
(Született: 1909. október 25.)
7. 1274. meghalt: **Aquinói Szent Tamás** latin nyelven író középkori olasz teológus, 745 éve
skolasztikus filozófus, Domonkos-rendi szerzetes.
(Született: 1225. január 28.)
7. 1944. született: **Kerényi Ferenc** irodalomtörténész, színháztörténész. 75 éve
(Meghalt: 2008. október 30.)
7. 1944. született: **Szujó Zoltán** képzőművész, akinek művészete 1968-tól 75 éve
Salgótarjánban bontakozott ki.
(Meghalt: 1986. augusztus 3.)
- 8. NEMZETKÖZI NŐNAP (1910-től)**
8. 1814. született: **Szigligeti Ede** drámaíró, -fordító, szakíró. 205 éve
(Meghalt: 1878. január 19.)
8. 1869. meghalt: **Hector Berlioz** francia zeneszerző. 150 éve
(Született: 1803. december 11.)
8. 1989. meghalt: **Mészáros Ági** színművésznő. 30 éve
(Született: 1914. május 24.)
9. 1969. meghalt: **Sárdy János** színész, operaénekes. 50 éve
(Született: 1907. július 27.)
10. 1924. meghalt: **Mauks Kornélia** író, Mikszáth Kálmán sógornője. Mohora 95 éve
szülötte.
(Született: 1856. március 29.)
11. 1649. született: **Ifj. Koháry István** magyar országbíró, hadvezér, politikus, költő. 370 éve
Szécsény földesura és újratelepítője.
(Meghalt: 1731. március 29.)
11. 1999. meghalt: **Galambosi László** költő. 20 éve
(Született: 1928. július 2.)
11. 2009. meghalt: **Bacsó Péter** filmrendező, forgatókönyvíró. 10 éve
(Született: 1928. január 6.)
12. 1894. meghalt: **Paulay Ede** színész, rendező, dramaturg, színészpédagógus, 125 éve
igazgató, fordító, a budapesti Nemzeti Színház főigazgatója, a
Kisfaludy Társaság tagja.
(Született: 1836. március 12.)
12. 1999. meghalt: **Yehudi Menuhin** amerikai hegedűművész, karmester. 20 éve
(Született: 1916. április 22.)
13. 1899. született: **Kodolányi János** Kossuth-díjas író, újságíró, az úgynevezett népi 120 éve
írók kiemelkedő képviselője.
(Meghalt: 1969. augusztus 10.)
14. 1804. született: **Id. Johann Strauss** osztrák zeneszerző, zeneköltő. 215 éve
(Meghalt: 1849. szeptember 25.)
14. 1989. **Teleki László** nevét vette fel a pásztoi városi könyvtár. 30 éve

15.	A MAGYAR SZABADSÁGHARC ÉS FORRADALOM ÜNNEPE	
15.	MAGYAR SAJTÓ NAPJA (1990-től)	
15. 2014. meghalt:	Takács Tibor író, költő, újságíró. (Született: 1927. július 29.)	5 éve
16. 1889. született:	<i>Fayl Frigyes festő- és grafikusművész, aki 1924-től Salgótarjánban tanított.</i> (Meghalt: 1953. december 22.)	130 éve
19. 1989. meghalt:	Gelley Kornél színész. (Született: 1932. március 5.)	30 éve
21. 1919	Magyarországi Tanácsköztársaság	100 éve
21. 1769. született:	Dayka Gábor költő, pap, tanár. (Meghalt: 1796. október 20.)	250 éve
21. 1839. született:	Mogyeszt Petrovics Muszorgszkij orosz zeneszerző. (Meghalt: 1881. március 28.)	180 éve
22.	VÍZ VILÁGNAPJA (1993-tól)	
22. 1599. született:	Anthonis van Dyck flamand festő. (Meghalt: 1641. december 9.)	420 éve
23.	METEOROLÓGIAI VILÁGNAP (1950-től)	
23. 1984. meghalt:	Csuka Zoltán költő, műfordító, irodalomtörténész. (Született: 1901. szeptember 22.)	35 éve
24. 1844. született:	Arany László költő, mesegyűjtő, tanulmányíró. (Meghalt: 1898. augusztus 1.)	175 éve
26. 1804. meghalt:	Kempelen Farkas kancelláriai tanácsos, mechanikus, tudós, feltaláló. (Született: 1734. január 23.)	215 éve
26. 1884. született:	Kondor Ernő színész, kabarérendező, nótaszerző. <i>Balassagyarmat szülötte.</i> (Meghalt: 1951. március 17.)	135 éve
27.	SZÍNHÁZI VILÁGNAP (1961-től)	
27. 1934. született:	Csurka István író, újságíró, dramaturg. (Meghalt: 2012. február 4.)	85 éve
27. 2004. meghalt:	Robert Merle francia regény- és drámaíró. (Született: 1908. augusztus 29.)	15 éve
28. 1874. meghalt:	Kubinyi Ferenc tudós, politikus, őslénytankutató. <i>Videfálnán (Vidiná) született.</i> (Született: 1796. március 21.)	145 éve
28. 1914. született:	Bohumil Hrabal cseh író. (Meghalt: 1997. február 3.)	105 éve
28. 2004. meghalt:	Peter Ustinov Oscar-díjas brit színész, rendező. (Született: 1921. április 16.)	15 éve

31. 1809. született: **Nyikolaj Vasziljevics Gogol** ukrán származású orosz író. 210 éve
(Meghalt: 1852. március 4.)

ÁPRILIS

1. 1814. született: **Erdélyi János** író, kritikus. 205 éve
(Meghalt: 1868. január 23.)
2. 1909. született: **Erdődy János** író, költő. 110 éve
(Meghalt: 1996. március 23.)
3. 1924. született: **Marlon Brando** kétszeres Oscar-díjas amerikai színész. 95 éve
(Meghalt: 2004. július 1.)
4. 1784. született: **Kőrösi Csoma Sándor** nyelvtudós, a tibeti filológus megalapítója, az MTA levelező tagja. 235 éve
(Meghalt: 1842. április 11.)
4. 1979. meghalt: **Mesterházi Lajos** író. 40 éve
(Született: 1916. március 3.)
5. 1794. meghalt: **Georges Jacques Danton** francia forradalmár, politikus. 225 éve
(Született: 1759. október 28.)
5. 1929. született: **Czine Mihály** irodalomtörténész, kritikus, egyetemi tanár. 90 éve
(Meghalt: 1999. január 21.)
- 7. EGÉSZSÉGÜGYI VILÁGNAP (1948-tól)**
7. 1889. született: **Gabriela Mistral** Nobel-díjas chilei költőnő és diplomata. 130 éve
Az első latin-amerikai szerző.
(Meghalt: 1957. január 10.)
7. 1919. született: **Gábor Miklós** színész, író. 100 éve
(Meghalt: 1998. július 2.)
9. 1999. meghalt: **Hegedűs Géza** író. 20 éve
(Született: 1912. május 14.)
- 10. NEMZETI RÁKELENES NAP**
10. 1979. meghalt: **Várkonyi Zoltán** színész, filmrendező, színházigazgató. 40 éve
(Született: 1912. május 13.)
10. 2014. meghalt: **Sue Townsend** angol író, színpadi szerző. 5 éve
(Született: 1946. április 2.)
- 11. KÖLTÉSZET NAPJA (1964 óta)**
- 12. ŰRHAJÓZÁS VILÁGNAPJA (1961-től)**
12. 1884. született: **Fábián Gyula** rajztanár, etnográfus, ifjúsági író, festőművész. 135 éve
Leginkább a Losonc környéki palóc etnikum díszítő-művészetének gazdagsága foglalkoztatta.
(Meghalt: 1955. szeptember 22.)

13. 1519. született: **Medici Katalin** a Medici-házból származó hercegnő, II. Henrik feleségeként Franciaország királynéja (1547–1559). 500 éve
(Meghalt: 1589. január 5.)
13. 1894. született: **Derkovits Gyula** festő és grafikus. 125 éve
(Meghalt: 1934. június 18.)
16. 1844. született: **Anatole France** Nobel-díjas francia író, költő, kritikus, 175 éve
akadémikus.
(Meghalt: 1924. október 12.)
16. 1889. született: **Charlie Chaplin** (Sir Charles Spencer Chaplin) angol filmrendező, 130 éve
forgatókönyvíró, színész, zeneszerző, vágó, filmproducer.
(Meghalt: 1977. december 25.)
17. 1919. meghalt: **Mednyánszky László** (báró aranyosmedgyesi) festő és grafikus. 100 éve
(Született: 1852. április 23.)
17. 2014. meghalt: **Gabriel García Márquez** Nobel-díjas kolumbiai regényíró, 5 éve
elbeszélő.
(Született: 1927. március 6.)
- 18. MŰEMLÉKVÉDELMI VILÁGNAP (1984-től)**
19. 1824. meghalt: **George Gordon Noel Byron** (Lord of Newstead) az angol 195 éve
romantikus költészet egyik legismertebb képviselője.
(Született: 1788. január 22.)
19. 1939. meghalt: **Vaszary János** festőművész és grafikus. 80 éve
(Született: 1867. november 30.)
19. 1989. meghalt: **Daphne Du Maurier** angol író. 30 éve
(Született: 1907. május 13.)
20. 1979. *A szécsényi múzeum hivatalosan felvette Kubinyi Ferenc nevét. 40 éve*
1979. február 1-i dátummal a Nógrád Megyei Tanács VB
jóváhagyta a névváltoztatást.
20. 2009. meghalt: **Lászlóffy Aladár** erdélyi író, költő, műfordító. 10 éve
(Született: 1937. május 18.)
21. 1799. született: **Táncsics Mihály** (született Mihajlo Stančić), író, publicista, 220 éve
politikus. Írói álneve: Andorlaki Máté.
(Meghalt: 1884. június 28.)
21. 1814. született: **Egressy Béni** zeneszerző, szövegíró, fordító, színész. 205 éve
(Meghalt: 1851. július 17.)
- 22. A FÖLD NAPJA (1970-től, Magyarországon 1990-től)**
22. 1724. született: **Immanuel Kant** német filozófus. 295 éve
(Meghalt: 1804. február 12.)
22. 1994. meghalt: **Richard Nixon** amerikai politikus, az Amerikai Egyesült Államok 25 éve
37. elnöke.
(Született: 1913. január 9.)
- 23. A KÖNYV NAPJA**
23. 1564. született: **William Shakespeare** angol drámaíró, költő, színész. 455 éve
(Meghalt: 1616. április 23.)

23. 1879. született: **Balogh Károly** irodalomtörténész, műfordító. 140 éve
Madách Imre rokona, Nógrád vármegyei tisztviselő.
 (Meghalt: 1944. április 24.)
- 24. MAGYAR RENDŐRSÉG NAPJA (1992-től)**
24. 1884. született: **Herman Lipót** festő és grafikus. 135 éve
 (Meghalt: 1972. július 1.)
24. 1944. meghalt: **Balogh Károly** irodalomtörténész, műfordító. 75 éve
Madách Imre rokona, Nógrád vármegyei tisztviselő.
 (Született: 1879. április 23.)
25. 1599. született: **Oliver Cromwell** angol hadvezér és államférfi. 420 éve
 (Meghalt: 1658. szeptember 3.)
28. 1949. **Megalakult Salgótarjánban a körzeti könyvtár, a Balassi Bálint Megyei Könyvtár jogelődje.** 70 éve
28. 1959. meghalt: **Hankiss János** irodalomtörténész. 60 éve
 (Született: 1893. szeptember 21.)
28. 1989. meghalt: **Tabi László** eredetileg Taub László, író, újságíró, szerkesztő, publicista, humorista. 30 éve
 (Született: 1910. október 7.)
- 29. CSILLAGÁSZATI VILÁGNAP**
- 29. A TÁNCMŰVÉSZET VILÁGNAPJA (1982-től)**
30. 1949. meghalt: **Ágner Lajos** orientalista, pedagógiai író, Szécsény szülötte. 70 éve
 (Született: 1878. február 16.)

MÁJUS

- ANYÁK NAPJA (május első vasárnapja) (1910-től)**
- 1. MUNKA ÜNNEPE (1882-től)**
1. 1904. meghalt: **Antonín Leopold Dvorák** cseh zeneszerző. 115 éve
 (Született: 1841. szeptember 8.)
2. 1519. meghalt: **Leonardo da Vinci** (Leonardo di ser Piero da Vinci) itáliai polihisztor. Festő, tudós, matematikus, hadmérnök, feltaláló, anatómus, szobrász, építész, zeneszerző, költő és író volt egy személyben. 500 éve
 (Született: 1452. április 15.)
2. 1729. született: **II. (Nagy) Katalin** (eredeti nevén Zsófia Augusztá) orosz cárnő. 290 éve
 (Meghalt: 1796. november 17.)
- 3. NEMZETKÖZI SAJTÓSZABADSÁG NAPJA**
3. 1884. született: **Farádi Veres Izabella** festőművész, Alsótold szülötte. 135 éve
 (Meghalt: 1968. december 30.)
- 4. MAGYAR TŰZOLTÓK NAPJA (1991-től)**
4. 1929. született: **Audrey Hepburn** angol–holland származású Oscar-díjas színésznő. 90 éve
 (Meghalt: 1993. január 20.)

4. 1949. született: **Nagy Gáspár** költő, prózaíró, szerkesztő. 70 éve
(Meghalt: 2007. január 4.)
5. **EURÓPA NAP (1964-től)**
5. 1904. meghalt: **Jókai Mór** (Ásvai Jókay Móric) regényíró, a „nagy magyar mesemondó”, újságíró, szerkesztő, országgyűlési képviselő, főrendiházi tag. 115 éve
(Született: 1825. február 18.)
5. 1909. született: **Radnóti Miklós** költő, műfordító. 110 éve
(Meghalt: 1944. november 9.)
6. 1919. meghalt: **Lyman Frank Baum** amerikai író, drámaíró. 100 éve
(Született: 1856. május 15.)
7. 1879. született: **Erdős Renée** író, költő. 140 éve
(Meghalt: 1956. július 9.)
8. **NEMZETKÖZI VÖRÖSKERESZT NAPJA (1860-tól)**
8. 1789. meghalt: **Severini János** pedagógiai szakíró, Alsósztrégova szülötte. 230 éve
(Született: 1716. július 23.)
8. 1829. született: **Vajda János** költő, író, publicista. 190 éve
(Meghalt: 1897. január 17.)
9. 1959. **A Salgótarjában működő megyei könyvtár felvette a Balassi Bálint nevet.** 60 éve
10. **MADARAK ÉS FÁK NAPJA (1902-től)**
10. **MENTŐK NAPJA MAGYARORSZÁGON**
10. 1649. született: **Pápai-Páriz Ferenc** orvos, tudós, író, nyelvtanár, polihisztor. 370 éve
(Meghalt: 1716. szeptember 10.)
10. 1899. született: **Fred Astaire** amerikai filmsztár, táncos a Broadwayn, énekes és színész. 120 éve
(Meghalt: 1987. június 22.)
10. 1904. született: **Gregus Zoltán** színész. 115 éve
(Meghalt: 1986. december 20.)
12. 1884. meghalt: **Bedrich Smetana** cseh zeneszerző, zongoraművész. 135 éve
(Született: 1824. március 2.)
13. 1994. meghalt: **Würtz Ádám** grafikus, könyvillusztrátor. 25 éve
(Született: 1927. június 2.)
15. **A CSALÁD NEMZETKÖZI NAPJA (1994-től)**
15. 1889. született: **Fertsek Elza** (írói neve: Fertsek Ferenc) ifjúsági író, tanítónő, iparművész. Balassagyarmat szülötte. 130 éve
(Meghalt: 1974. december 11.)
16. 1984. meghalt: **Irwin Shaw** amerikai regény-, dráma- és novellaíró. 35 éve
(Született: 1913. február 27.)
17. **TÁVKÖZLÉSI VILÁGNAP (1968-tól)**
17. 1904. született: **Jean Gabin** (eredeti nevén: Jean Alexis Moncorgé) francia színész. 115 éve
(Meghalt: 1976. november 15.)

17. 1949. meghalt: **Balázs Béla** író, költő, színész, filmesztéta, filmrendező, kritikus, filmfőiskolai tanár. 70 éve
(Született: 1884. augusztus 4.)
- 18. MÚZEUMI VILÁGNAP (1978-tól)**
- 18. AZ INTERNET VILÁGNAPJA**
18. 1799. meghalt: **Pierre-Augustin Caron de Beaumarchais** francia író, színműíró. 220 éve
(Született: 1732. január 24.)
19. 1864. meghalt: **Nathaniel Hawthorne** amerikai regény- és novellaíró. 155 éve
(Született: 1804. július 4.)
20. 1799. született: **Honoré de Balzac** francia regényíró, a francia realista regény megteremtőinek egyike. 220 éve
(Meghalt: 1850. augusztus 18.)
20. 1989. meghalt: **Galgóczi Erzsébet** író, forgatókönyvíró. 30 éve
(Született: 1930. augusztus 27.)
24. 1914. született: **Mészáros Ági** színművésznő. 105 éve
(Meghalt: 1989. március 8.)
26. 1919. meghalt: **Gozsdu Elek** író, elbeszélő, drámaíró, ügyvéd, kirendelt főügyész. 100 éve
(Született: 1849. november 28.)
28. 1899. született: **Pethes Sándor** színész. 120 éve
(Meghalt: 1981. június 29.)
28. 1954. meghalt: **Nóti Károly** író, újságíró, kabarészerző. 65 éve
(Született: 1892. február 1.)
30. 1594. meghalt: **Balassi Bálint** költő, a magyar nyelvű líra első kiemelkedő, világirodalmi szintű képviselője. 425 éve
(Született: 1554. október 20.)
30. 1969. meghalt: **Benedek Marcell** egyetemi tanár, író, irodalomtörténész és műfordító, színházigazgató. Benedek Elek író fia. Írói álneve: Marcellus. 50 éve
(Született: 1885. szeptember 22.)
- 31. DOHÁNYZÁSMENTES VILÁGNAP (1988-tól)**
31. 1594. meghalt: **Jacopo Tintoretto** olasz festő, a velencei reneszánsz festészet egyik kiemelkedő képviselője. 425 éve
(Született: 1518. szeptember 29.)
- NEMZETKÖZI GYEREKNAP (május utolsó vasárnapja) (1949-től)**

JÚNIUS

ÜNNEPI KÖNYVHÉT

PEDAGÓGUS NAP (június első vasárnapja) (1952-től)

1. 1804. született: **Mihail Ivanovics Glinka** orosz zeneszerző. 215 éve
(Meghalt: 1857. február 15.)
1. 1914. meghalt: **Feszty Árpád** (született: Rehrenbeck Árpád Szilveszter) festő. 105 éve
(Született: 1856. december 21.)
1. 1954. meghalt: **Martin Andersen Nexø** dán író. 65 éve
(Született: 1869. június 26.)
2. 1869. született: **Szomory Dezső** (születési neve: Weisz Mór) író, drámaíró. 150 éve
(Meghalt: 1944. november 30.)
3. 1924. meghalt: **Franz Kafka** cseh születésű, zsidó származású német író. 95 éve
(Született: 1883. július 3.)
- 5. KÖRNYEZETVÉDELMI VILÁGNAP (1972-től)**
6. 1799. született: **Alekszandr Szergejevics Puskin** orosz költő. 220 éve
(Meghalt: 1837. február 10.)
7. 1894. született: **Boncza Berta (Csinszka)** költőnő, emlékiratíró. Ady Endre felesége. 125 éve
(Meghalt: 1934. október 24.)
8. 1794. meghalt: **Gottfried August Bürger** német költő. 225 éve
(Született: 1747. december 31.)
9. 1929. született: **Wéber Antal** irodalomtörténész. 90 éve
(Meghalt: 2012. március 18.)
9. 1974. meghalt: **Miguel Ángel Asturias** Nobel-díjas guatemalai regényíró, költő, diplomata. 45 éve
(Született: 1899. október 19.)
10. 1879. született: **Szabó Dezső** író, kritikus, publicista, főreáliskolai tanár. 140 éve
(Meghalt: 1945. január 13.)
10. 1929. született: **Szamos Rudolf** író, kritikus. 90 éve
(Meghalt: 2009. augusztus 4.)
10. 1949. meghalt: **Sigrid Undset** Nobel-díjas norvég regényíró. 70 éve
(Született: 1882. május 20.)
11. 1864. született: **Richard Strauss** német, késő romantikus zeneszerző. 155 éve
(Meghalt: 1949. szeptember 8.)
11. 1929. meghalt: **Andrássy Gyula** gróf, politikus, belügyminiszter, jogi szakíró, pártvezető, az utolsó osztrák-magyar külügyminiszter, az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat elnöke. 90 éve
(Született: 1860. június 30.)
12. 1814. született: **Kemény Zsigmond** báró, író, publicista, politikus. 205 éve
(Meghalt: 1875. december 22.)
12. 1969. meghalt: **Tersánszky Józsi Jenő** író. 50 éve
(Született: 1888. szeptember 12.)
14. 1904. született: **Keleti László** színművész. 115 éve
(Meghalt: 1972. augusztus 28.)

15. 2014. meghalt: **Daniel Keyes** amerikai író. 5 éve
(Született: 1927. augusztus 9.)
17. 1969. meghalt: **Sinka István** író, költő. 50 éve
(Született: 1897. szeptember 24.)
18. 1824. született: **Nagy Iván** történész, muzeológus, geneológus, Balassagyarmat szülötte. 195 éve
(Meghalt: 1898. október 26.)
18. 1934. meghalt: **Derkovits Gyula** festő és grafikus. 85 éve
(Született: 1894. április 13.)
18. 1989. meghalt: **Antal Károly** Szécsény jeles helytörténésze. Alsótold szülötte. 30 éve
(Született: 1921. november 30.)
19. 1979. meghalt: **Passuth László** író, műfordító. 40 éve
(Született: 1900. július 15.)
20. 1819. született: **Jacques Offenbach** (eredeti nevén Jacob Eberst), a romantika korában élt német származású francia zeneszerző, csellista, az operett egyik úttörője. 200 éve
(Meghalt: 1880. október 5.)
20. 1909. született: **Errol Flynn** ausztrál származású amerikai filmszínész. 110 éve
(Meghalt: 1959. október 14.)
20. 1919. meghalt: **Csontváry Kosztká Tivadar** festő. A Nógrád vármegyei Gácson patikusként teremtette meg művészeti tevékenységének anyagi alapjait. 100 éve
(Született: 1853. július 5.)
- 21. A ZENE ÜNNEPE**
23. 1929. született: **Tímár György** költő, műfordító. 90 éve
(Meghalt: 2003. szeptember 24.)
24. 1979. meghalt: **Örkény István** író, drámaíró. 40 éve
(Született: 1912. április 5.)
- 25. BARLANGOK NAPJA**
25. 1884. született: **Gyóni Géza** (Achim Géza) költő. 135 éve
(Meghalt: 1917. június 25.)
25. 1924. született: **Sidney Lumet** amerikai filmrendező, filmproducer, forgatókönyvíró és színész. 95 éve
(Meghalt: 2011. április 9.)
- 26. A KÁBÍTÓSZER-FOGYASZTÁS ELLENI KÜZDELEM NEMZETKÖZI NAPJA (1988-tól)**
26. 1869. született: **Martin Andersen Nexø** dán író. 150 éve
(Meghalt: 1954. június 1.)
27. 1574. meghalt: **Giorgio Vasari** olasz építész, manierista festő, művészeti író. 445 éve
(Született: 1511. július 30.)
27. 1984. **Csillagvizsgálót avattak Salgótarjánban a Gedőc-tetőn.** 35 éve

28. 1784. született: **Tittel Pál** csillagász, egyetemi tanár. Pásztó szülötte. 235 éve
(Meghalt: 1831. augusztus 26.)
28. 1884. meghalt: **Táncsics Mihály** (született Mihajlo Stančić), író, publicista, 135 éve
politikus. Írói álneve: Andorlaki Máté.
(Született: 1799. április 21.)
28. 1914. meghalt: **Ferenc Ferdinánd** osztrák-estei főherceg, osztrák és magyar 105 éve
trónörökös.
(Született: 1863. december 18.)
29. 1879. született: **Móricz Zsigmond** író, újságíró, szerkesztő, a 20. sz.-i magyar 140 éve
realista prózairodalom legkiemelkedőbb alakja.
(Meghalt: 1942. szeptember 5.)
29. 1914. meghalt: **Nyáry Jenő** báró ősrégész, az MTA tagja. 105 éve
(Született: 1836. február 29.)
29. 1989. meghalt: **Ihász Gábor** dalszerző, énekes. 30 éve
(Született: 1946. október 29.)
- 30. A MAGYAR SZABADSÁG NAPJA (1991-től)**
30. 1884. született: **Szép Ernő** költő, író. 135 éve
(Meghalt: 1953. október 2.)

JÚLIUS

- 1. A MAGYAR EGÉSZSÉGÜGY NAPJA**
- 1. ÉPÍTÉSZETI VILÁGNAP**
1. 1989. meghalt: **Rajeczky Benjámín** zenetudós, a gregorián zene és népzene nagy 30 éve
tudású szakembere. 1945-től haláláig Pásztón élt és alkotott.
(Született: 1901. november 11.)
1. 2004. meghalt: **Marlon Brando** kétszeres Oscar-díjas amerikai színész. 15 éve
(Született: 1924. április 3.)
2. 1714. született: **Christoph Gluck** német zeneszerző. 305 éve
(Meghalt: 1787. november 15.)
2. 1849. meghalt: **Gábor Áron** székely kisbirtokos, asztalosmester, tüzérőrnagy, az 170 éve
1848–49-es forradalom és szabadságharc ágyúöntője.
(Született: 1814. november 27.)
4. 1804. született: **Nathaniel Hawthorne** amerikai regény- és novellaíró. 215 éve
(Meghalt: 1864. május 19.)
4. 2009. meghalt: **Brasnyó István** vajdasági író, költő. 10 éve
(Született: 1943. augusztus 15.)
5. 1889. született: **Jean Cocteau** francia költő, író, festő, színész, zeneszerző és 130 éve
filmrendező.
(Meghalt: 1963. október 11.)
5. 1969. meghalt: **Gertler Viktor** filmrendező. 50 éve
(Született: 1901. augusztus 24.)

6. 1859. született: **Carl Gustaf Verner von Heidenstam** Nobel-díjas svéd költő és író. 160 éve
(Meghalt: 1940. május 20.)
7. 1899. született: **George Cukor** magyar származású amerikai filmrendező. 120 éve
(Meghalt: 1983. január 24.)
- 11. NÉPESEDÉSI VILÁGNAP (1990-től)**
11. 1989. meghalt: **Laurence Olivier** (Sir), Oscar-díjas angol színész. 30 éve
(Született: 1907. május 22.)
12. 1904. született: **Pablo Neruda** Nobel-díjas chilei költő. 115 éve
(Meghalt: 1973. szeptember 23.)
15. 1884. született: **Markovits Rodion** író, újságíró. 135 éve
(Meghalt: 1948. augusztus 27.)
15. 1904. meghalt: **Anton Pavlovics Csehov** orosz író, drámaíró, orvos. 115 éve
(Született: 1860. január 29.)
16. 1974. meghalt: **Szathmári Sándor** gépészmérnök, író, műfordító. 45 éve
(Született: 1897. június 19.)
16. 1989. meghalt: **Herbert von Karajan** osztrák karmester. 30 éve
(Született: 1908. április 5.)
17. 1914. született: **Tolnay Klári** színésznő. *Mohorán töltötte gyermekkorát apja középirtokán. Elemi iskoláit itt végezte, majd Balassagyarmaton bejáró diák volt a polgáriban.* 105 éve
(Meghalt: 1998. október 27.)
18. 1889. született: **Nyíró József** erdélyi magyar író, kilépett katolikus pap, politikus, újságíró. 130 éve
(Meghalt: 1953. október 16.)
19. 1834. született: **Edgar Degas** francia festőművész és szobrász. 185 éve
(Meghalt: 1917. szeptember 27.)
19. 1879. született: **Móra Ferenc** író, újságíró, muzeológus. 140 éve
(Meghalt: 1934. február 8.)
21. 1899. született: **Ernest Hemingway** Nobel-díjas amerikai regényíró, elbeszélő, publicista. 120 éve
(Meghalt: 1961. július 2.)
23. 1974. meghalt: **Darvas Lili** színésznő. Molnár Ferenc felesége. 45 éve
(Született: 1902. április 10.)
24. 1909. született: **Károlyi Amy** költő, műfordító. 110 éve
(Meghalt: 2003. május 29.)
25. 1884. meghalt: **Feszl Frigyes** építész, a magyar romantikus építészet egyik legjelesebb mestere. 135 éve
(Született: 1821. február 20.)
26. 1864. meghalt: **Fáy András** író, politikus, az MTA tagja. *1808-tól Jobbágyiban gazdálkodott.* 155 éve
(Született: 1786. május 30.)

28. 1789. meghalt: **Orczy Lőrinc** főispán, tábornok, költő. 230 éve
(Született: 1718. augusztus 9.)
28. 1794. meghalt: **Maximilien François Marie Isidore de Robespierre** francia ügyvéd, politikus, forradalmár, a jakobinus diktatúra vezéralakja. 225 éve
(Született: 1758. május 6.)
28. 1804. született: **Ludwig Andreas Feuerbach** német filozófus. 215 éve
(Meghalt: 1872. szeptember 13.)
29. 1844. született: **Borbás Vince** a 19. sz. legnagyobb magyar botanikusa, a magyar flóra- és növényföldrajzi kutatás korszerűsítője, szisztematikus, egyetemi tanár. Ipolylitke szülötte. 175 éve
(Meghalt: 1905. július 7.)
30. 1799. született: **Petényi Salamon János** zoológus, a magyar madártan (ornitológia) megalapítója, az MTA I. tagja. Ábelfalva (Ábelová) szülötte. 220 éve
(Meghalt: 1855. október 5.)
31. 1784. meghalt: **Denis Diderot** francia materialista filozófus és író, a nagy francia enciklopédia, az Encyclopédie főszerkesztője. 235 éve
(Született: 1713. október 5.)
31. 1849. meghalt: **Petőfi Sándor** költő, forradalmár, nemzeti hős, a magyar költészet egyik legismertebb és legkiemelkedőbb alakja. 170 éve
(Született: 1823. január 1.)
31. 1914. született: **Louis de Funes** francia komikus, színész. 105 éve
(Meghalt: 1983. január 27.)
31. 1944. meghalt: **Antoine de Saint-Exupéry** francia író és pilóta. 75 éve
(Született: 1900. június 29.)

AUGUSZTUS

1. 1819. született: **Herman Melville** amerikai író, költő. 200 éve
(Meghalt: 1891. szeptember 28.)
2. 1644. meghalt: **Bernardo Strozzi** olasz festő és rézmetsző. 375 éve
(Született: 1581. n.a.)
2. 2009. meghalt: **Püski Sándor** könyvkiadó, könyvkereskedő. 10 éve
(Született: 1911. február 4.)
3. 1949. meghalt: **Ignotus Hugó** költő, író és újságíró. A Nyugat első húsz évében a folyóirat főszerkesztője. 70 éve
(Született: 1869. november 17.)
4. 1884. született: **Balázs Béla** író, költő, színész, filmesztéta, filmrendező, kritikus, filmfőiskolai tanár. 135 éve
(Meghalt: 1949. május 17.)
4. 2009. meghalt: **Szamos Rudolf** író, kritikus. 10 éve
(Született: 1929. június 10.)

5. 1844. született: **Ilja Jefimovics Repin** orosz realista festő. 175 éve
(Meghalt: 1930. szeptember 29.)
7. 2009. meghalt: **Cseh Tamás** zeneszerző, énekes, színész, előadóművész. 10 éve
(Született: 1943. január 22.)
8. 1909. született: **Weszelovszky Lajos** gyógypedagógus, *Salgótarján szülötte.* 110 éve
(Meghalt: 1977. április 19.)
10. 1969. meghalt: **Kodolányi János** Kossuth-díjas író, újságíró, az úgynevezett népi írók kiemelkedő képviselője. 50 éve
(Született: 1899. március 13.)
12. 1924. meghalt: **Bródy Sándor** író, drámaíró, publicista. 95 éve
(Született: 1863. július 23.)
12. 1964. meghalt: **Ian Lancaster Fleming** brit író, újságíró, a második világháborúban tengerésztiszt és hírszerző. 55 éve
(Született: 1908. május 28.)
12. 1984. meghalt: **Ferencsik János** karmester. 35 éve
(Született: 1907. január 18.)
13. 1954. meghalt: **Gaál Gábor** kritikus, szerkesztő, filozófus. 65 éve
(Született: 1891. március 8.)
13. 1994. meghalt: **Örsi Ferenc** író, újságíró, dramaturg. 25 éve
(Született: 1927. április 17.)
14. 1959. meghalt: **Jávor Pál** (eredeti nevén Jermann Pál Gusztáv) színész. 60 éve
(Született: 1902. január 31.)
15. 1589. született: **Báthory Gábor** erdélyi fejedelem. 430 éve
(Meghalt: 1613. október 27.)
17. 1929. meghalt: **Benedek Elek** író, újságíró, országgyűlési képviselő, „a nagy mesemondó”. 90 éve
(Született: 1859. szeptember 30.)
19. 1914. született: **Bajomi Lázár Endre** író, műfordító. 105 éve
(Meghalt: 1987. május 18.)
20. **ÁLLAMALAPÍTÁS ÜNNEPE, SZENT ISTVÁN ÜNNEPE, ÚJ KENYÉR ÜNNEPE**
23. 1879. született: **Berze Nagy János** néprajztudós, költő. 140 éve
(Meghalt: 1946. április 6.)
24. 2014. meghalt: **Richard Samuel Attenborough** angol filmrendező, színész, filmproducer. 5 éve
(Született: 1923. augusztus 29.)
25. 1744. született: **Johann Gottfried von Herder** német költő, műfordító, teológus, filozófus. 275 éve
(Meghalt: 1803. december 18.)
25. 1819. meghalt: **James Watt** angol feltaláló. 200 éve
(Született: 1736. január 19.)

25. 1984. meghalt: **Truman Capote** amerikai író, forgatókönyvíró. 35 éve
(Született: 1924. szeptember 30.)
25. 1989. *Megnyitották Balassagyarmat új oktatási-művelődési központját. Az épülettömbben általános iskola, művelődési központ, valamint könyvtár nyert elhelyezést.* 30 éve
28. 1749. született: **Johann Wolfgang von Goethe** német költő, próza- és drámaíró. 270 éve
(Meghalt: 1832. március 22.)
29. 1434. született: **Janus Pannonius** (Csezmiczei János) humanista költő, pécsi püspök. 585 éve
(Meghalt: 1472. március 27.)
30. 1574. született: **Szenci Molnár Albert** református lelkész, nyelvtudós, filozófus, zsoltárköltő, egyházi író, műfordító. 445 éve
(Meghalt: 1634. január 17.)
31. 1909. született: **Fejtő Ferenc** történész, író. 110 éve
(Meghalt: 2008. június 2.)

SZEPTEMBER

3. 1764. született: *id. Teleki László* író, költő. Elnöke volt a Tudós Társaság előkészítő bizottságának. Könyvhagyatéka az MTA könyvtárának lett alapja. Szirák szülötte. 255 éve
(Meghalt: 1821. március 24.)
5. 1919. meghalt: **Schulek Frigyes** építész. 100 éve
(Született: 1841. november 19.)
6. 1904. született: **Keresztury Dezső** irodalomtörténész, író, költő. 115 éve
(Meghalt: 1996. április 30.)
7. 1909. született: **Elia Kazan** háromszoros Oscar-díjas amerikai filmrendező és színházi rendező. 110 éve
(Meghalt: 2003. szeptember 28.)
8. 1939. meghalt: **Hevesi Sándor** rendező, egyetemi tanár, drámaíró, kritikus, író, műfordító, színházigazgató. 80 éve
(Született: 1873. május 3.)
8. 1949. meghalt: **Richard Strauss** német, késő romantikus zeneszerző. 70 éve
(Született: 1864. június 11.)
9. 1894. született: **Gulácsy Irén** író. 125 éve
(Meghalt: 1945. január 2.)
9. 1984. meghalt: **Máté Péter** zeneszerző, popénekes. 35 éve
(Született: 1947. február 4.)
11. 1919. meghalt: **Csáth Géza** (eredeti nevén Brenner József) író, orvos, pszichiáter, pszichoanalitikus, zenekritikus, zeneszerző. 100 éve
(Született: 1887. február 13.)

12. 1764. meghalt: **Jean-Philippe Rameau** francia barokk zeneszerző, zeneelméleti író.
(Született: 1683. szeptember 25.) 255 éve
13. 1874. született: **Arnold Schönberg** osztrák zeneszerző.
(Meghalt: 1951. július 13.) 145 éve
14. 1919. született: **Ranódy László** filmrendező, főiskolai tanár, forgatókönyvíró, díszlettervező.
(Meghalt: 1983. október 14.) 100 éve
15. 1254. született: **Marco Polo** velencei kereskedő, utazó, író, aki közvélekedés szerint újra felfedezte Kínát Európa számára.
(Meghalt: 1324. január 8.) 765 éve
15. 1789. született: **James Fenimore Cooper** amerikai író, regényíró.
(Meghalt: 1851. szeptember 14.) 230 éve
15. 1894. született: **Jean Renoir** francia filmrendező.
(Meghalt: 1979. február 12.) 125 éve
17. 1814. született: **Pulszky Ferenc** jogász, diplomata, történész, múzeumigazgató. Szécsényi földbirtokos.
(Meghalt: 1897. szeptember 9.) 205 éve
17. 1844. született: **Puskás Tivadar** mérnök, feltaláló, a telefonközpont és a telefonhírmondó feltalálója.
(Meghalt: 1893. március 16.) 175 éve
- 20. A GYERMEKEK VILÁGNAPJA (1954-től)**
- 21. A MAGYAR DRÁMA NAPJA (1984-től)**
21. 1894. született: **Péchy Blanka** színész, nyelvművelő.
(Meghalt: 1988. július 6.) 125 éve
- 22. TAKARÍTÁSI VILÁGNAP (1992-től)**
23. 1939. meghalt: **Sigmund Freud** osztrák pszichológiai író, ideggyógyász.
(Született: 1856. május 6.) 80 éve
24. 1914. született: **Fónay Márta** színésznő.
(Meghalt: 1994. november 22.) 105 éve
24. 1939. meghalt: **Carl Laemmle** amerikai író, producer.
(Született: 1867. január 17.) 80 éve
25. 1849. meghalt: **Id. Johann Strauss** osztrák zeneszerző, zeneköltő.
(Született: 1804. március 14.) 170 éve
25. 1904. született: **Kozoca Sándor** bibliográfus, irodalomtörténész.
(Meghalt: 1991. június 6.) 115 éve
25. 1979. meghalt: **Ignác Rózsa** színésznő, író, műfordító.
(Született: 1909. január 25.) 40 éve
- 27. IDEGENFORGALMI VILÁGNAP**
29. 2004. meghalt: **Gerő János** író, szerkesztő.
(Született: 1927. január 5.) 15 éve

30. 1859. született: **Benedek Elek** író, újságíró, országgyűlési képviselő, „a nagy mesemondó”. 160 éve
(Meghalt: 1929. augusztus 17.)
30. 1924. született: **Rákosi Gergely** író. 95 éve
(Meghalt: 1998. április 20.)
30. 1924. született: **Truman Capote** amerikai író, forgatókönyvíró. 95 éve
(Meghalt: 1984. augusztus 25.)
30. 1969. meghalt: **Bán Frigyes** filmrendező. 50 éve
(Született: 1902. június 19.)

OKTÓBER

1. **IDŐSEK VILÁGNAPJA (1991-től)**
1. **ZENEI VILÁGNAP (1975 óta)**
1. 1899. született: **Bárdos Lajos** zeneszerző, karnagy. 120 éve
(Meghalt: 1986. november 18.)
1. 1929. született: **Házy Erzsébet** operaénekesnő (szoprán), színésznő. 90 éve
(Meghalt: 1982. november 24.)
2. 1904. született: **Graham Greene** angol regényíró. 115 éve
(Meghalt: 1991. április 3.)
- 4-5. **NEMZETI MADÁRFIGYELŐ NAP**
4. 1669. meghalt: **Rembrandt** (eredeti nevén Rembrandt Harmenszoon van Rijn) 350 éve
holland festő és rézmetsző.
(Született: 1606. július 15.)
4. 1814. született: **Jean-Francois Millet** francia festőművész. 205 éve
(Meghalt: 1875. január 20.)
4. 1864. meghalt: **Madách Imre** drámaíró, költő. *Alsósztrégován született.* 155 éve
(Született: 1823. január 21.)
6. **ARADI VÉRTANÚK NAPJA**
7. **ÁLLATOK VILÁGNAPJA**
7. 1849. meghalt: **Edgar Allan Poe** amerikai költő, novellista, szerkesztő és kritikus, 170 éve
a romantika korának egyik legfontosabb szerzője.
(Született: 1809. január 19.)
9. **POSTAI VILÁGNAP (1969-től)**
9. 1924. meghalt: **Moravcsik Ernő Emil** elmeorvos, egyetemi tanár, akadémikus. 95 éve
Bér szülötte.
(Született: 1858. március 16.)
12. 1924. meghalt: **Anatole France** Nobel-díjas francia író, költő, kritikus, 95 éve
akadémikus.
(Született: 1844. április 16.)

13. 1954. meghalt: **Horváth Endre** grafikusművész, számos pengő- és forintbankjegy és 65 éve magyar bélyeg tervezője. Balassagyarmaton ma emlékszoba őrzi a munkásságát bemutató dokumentumokat.
(Született: 1896. március 3.)
14. 1959. meghalt: **Errol Flynn** ausztrál származású amerikai filmszínész. 60 éve
(Született: 1909. június 20.)
14. 1989. meghalt: **Thury Zsuzsa** író. 30 éve
(Született: 1901. április 22.)
- 15. A FEHÉR BOT NAPJA (1988-tól)**
15. 1844. született: **Friedrich Nietzsche** német klasszika-filológus, egyetemi tanár, filozófus, (aforisztikus stílusban alkotó) költő, zeneszerző. 175 éve
(Meghalt: 1900. augusztus 25.)
15. 1924. született: **Cs. Nagy István** költő. *Verseiben - Salgótarjánban tanított - megörökítette a várost és környékét.* 95 éve
(Meghalt: 1983. december 5.)
- 16. ÉLELMÉZÉSI VILÁGNAP (1979-től)**
16. 1909. született: **Mezei Mária** színésznő. 110 éve
(Meghalt: 1983. április 20.)
17. 1849. meghalt: **Frédéric Francois Chopin** lengyel zeneszerző és zongoravirtuóz. 170 éve
(Született: 1810. március 1.)
18. 1844. meghalt: **Kisfaludy Sándor** költő, az MTA tagja. 175 éve
(Született: 1772. szeptember 27.)
18. 1859. született: **Henri Bergson** francia filozófus. 160 éve
(Meghalt: 1941. január 4.)
18. 1894. született: **Déry Tibor** író, költő. 125 éve
(Meghalt: 1977. augusztus 18.)
19. 1899. született: **Miguel Ángel Asturias** Nobel-díjas guatemalai regényíró, költő, diplomata. 120 éve
(Meghalt: 1974. június 9.)
19. 1989. meghalt: **Király István** irodalomtörténész, kritikus, egyetemi tanár. 30 éve
(Született: 1921. július 15.)
20. 1554. született: **Balassi Bálint** költő, a magyar nyelvű líra első kiemelkedő, világirodalmi szintű képviselője. 465 éve
(Meghalt: 1594. május 30.)
20. 1854. született: **Arthur Rimbaud** francia költő. 165 éve
(Meghalt: 1891. november 10.)
20. 1854. született: **Jean Nicolas Arthur Rimbaud** francia szimbolista költő, felfedező. 165 éve
(Meghalt: 1891. november 10.)
21. 1764. született: **Bihari János** cigány származású zeneszerző és hegedűművész. 255 éve
(Meghalt: 1827. április 26.)

21. 1969. meghalt: **Jack Kerouac** amerikai író, költő, a beatnemzedék irodalmának kiemelkedő alkotója. 50 éve
(Született: 1922. március 12.)
21. 1984. meghalt: **Francois Truffaut** francia filmrendező, filmkritikus, a francia újhullám egyik legjelentősebb képviselője. 35 éve
(Született: 1932. február 6.)
21. 1984. meghalt: **Őze Lajos** színművész. 35 éve
(Született: 1935. április 27.)
- 23. AZ 1956. ÉVI FORRADALOM ÉS SZABADSÁGHARC KEZDETÉNEK ÉS A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG 1989. ÉVI KIKIÁLTÁSÁNAK NAPJA**
23. 1904. született: **Szalatnai Rezső** irodalomtörténész, író. 115 éve
(Meghalt: 1977. március 23.)
23. 1974. meghalt: **Lengyel Menyhért** író, publicista, színműíró, forgatókönyvíró. 45 éve
(Született: 1880. január 12.)
24. 1934. meghalt: **Boncza Berta (Csinszka)** költőnő, emlékiratíró. Ady Endre felesége. 85 éve
(Született: 1894. június 7.)
25. 1909. született: **Belitzky János** történész, levéltáros, muzeológus. 110 éve
1959-1969 között Salgótarjánban múzeumigazgató volt.
(Meghalt: 1989. március 4.)
26. 1879. született: **Fedák Sári** színművésznő, énekesnő-primadonna. Molnár Ferenc író második felesége. 140 éve
(Meghalt: 1955. május 5.)
27. 1759. született: **Kazinczy Ferenc** író, költő, szerkesztő. 260 éve
(Meghalt: 1831. augusztus 23.)
28. 1759. született: **Georges Jacques Danton** francia forradalmár, politikus. 260 éve
(Meghalt: 1794. április 5.)
30. 1634. meghalt: **Káldi György** Jezsuita bibliafordító, az első teljes, magyar nyelvű római katolikus bibliafordítás elkészítője. 385 éve
(Született: 1573. február 4.)
- 31. TAKARÉKOSSÁGI VILÁGNAP (1924-től)**
31. 1984. meghalt: **Indira Gandhi** indiai politikus. 35 éve
(Született: 1917. november 19.)

NOVEMBER

- 1. MINDENSZENTEK NAPJA**
- 3. MAGYAR TUDOMÁNY NAPJA**
3. 1889. született: **Seress Rezső** zeneszerző, zongoraművész. 130 éve
(Meghalt: 1968. január 11.)
3. 1954. meghalt: **Henri Matisse** francia festőművész. 65 éve
(Született: 1869. december 31.)

5. 1929. *Elkészült a Rimamurány-Salgótarjáni Vasmű Rt. salgótarjáni elemi iskolájának új épülete (A mai Petőfi Sándor Általános Iskola.) Az avatáson részt vett gróf Klebelsberg Kunó vallás- és közoktatásügyi miniszter is.* 90 éve
6. 1884. született: **Germanus Gyula** felvett nevén Julius Abdulkerim Germanus nemzetközi hírű magyar orientalista, arab nyelvészeti, kultúrtörténeti író, irodalmár, nyelvész, történész, országgyűlési képviselő, több arab nemzeti akadémia tagja.
(Meghalt: 1979. november 7.) 135 éve
6. 1989. meghalt: **Makay Margit** színésznő. 30 éve
(Született: 1891. augusztus 4.)
7. 1979. meghalt: **Germanus Gyula** felvett nevén Julius Abdulkerim Germanus nemzetközi hírű magyar orientalista, arab nyelvészeti, kultúrtörténeti író, irodalmár, nyelvész, történész, országgyűlési képviselő, több arab nemzeti akadémia tagja.
(Született: 1884. november 6.) 40 éve
8. 1674. meghalt: **John Milton** angol költő. 345 éve
(Született: 1608. december 9.)
9. 1909. meghalt: **Gyulai Pál** író, költő, kritikus, a Kisfaludy Társaság elnöke. 110 éve
(Született: 1826. január 25.)
9. 1929. született: **Kertész Imre** Nobel-díjas író, műfordító. A Digitális Irodalmi Akadémia alapító tagja. 90 éve
(Meghalt: 2016. március 31.)
9. 1944. meghalt: **Radnóti Miklós** költő, műfordító. 75 éve
(Született: 1909. május 5.)
10. 2004. meghalt: **Bárány Tamás** író, műfordító. 15 éve
(Született: 1922. március 21.)
11. 2009. meghalt: **Tüskés Tibor** író, kritikus, irodalomtörténész, szerkesztő. 10 éve
(Született: 1930. június 30.)
12. 1929. született: **Grace Kelly** Oscar-díjas amerikai színésznő, monacói hercegné, a jelenlegi uralkodó, II. Albert monacói herceg édesanyja. 90 éve
(Meghalt: 1982. szeptember 14.)
13. 1914. született: **Határ Győző** építész, író, költő, műfordító. 105 éve
(Meghalt: 2006. november 27.)
16. **FÜSTMENTES NAP**
17. 1869. született: **Ignotus Hugó** költő, író és újságíró. A Nyugat első húsz évében a folyóirat főszerkesztője. 150 éve
(Meghalt: 1949. augusztus 3.)
18. 1664. meghalt: **Zrínyi Miklós** gróf, költő, hadvezér és politikus, hadtudós. 355 éve
(Született: 1620. május 3.)
18. 1889. született: **Tildy Zoltán** református lelkész, politikus. Harangot adományozott Balassagyarmatnak, ahol gyermekkorát töltötte. 130 éve
(Meghalt: 1961. augusztus 3.)
20. **GYERMEKEK JOGAINAK NAPJA**

20. IFJÚ ZENEBARÁTOK NAPJA (1968-tól)

20. 1894. meghalt: **Anton Grigorjevics Rubinstein** orosz zeneszerző és karmester. 125 éve
(Született: 1829. november 28.)
20. 1929. született: **Gérecz Attila** sportoló, költő. 90 éve
(Meghalt: 1956. november 7.)
21. 1694. született: **Voltaire** (eredeti nevén François-Marie Arouet) a francia felvilágosodás egyik legnagyobb alakja. Író, költő és filozófus. 325 éve
(Meghalt: 1778. május 30.)

22. A MAGYAR KÖZOKTATÁS NAPJA (1991-től)

22. 1984. meghalt: **Bánhidi László** színművész. 35 éve
(Született: 1906. március 11.)
22. 1994. meghalt: **Fónay Márta** színésznő. 25 éve
(Született: 1914. szeptember 24.)
24. 1864. született: **Henri de Toulouse-Lautrec** francia festőművész, grafikus, a posztimpresszionizmus mestere. 155 éve
(Meghalt: 1901. szeptember 9.)
24. 1909. született: **Mérei Ferenc** pszichológus. 110 éve
(Meghalt: 1986. február 23.)
25. 1904. született: **Nádasdy Kálmán** operarendező, zeneszerző, műfordító. 115 éve
(Meghalt: 1980. április 17.)
25. 1959. meghalt: **Gérard Philipe** francia színész. 60 éve
(Született: 1922. december 4.)

27. VÉRADÓK NAPJA

27. 1814. született: **Gábor Áron** székely kisbirtokos, asztalosmester, tüzérőrnagy, az 1848–49-es forradalom és szabadságharc ágyúöntője. 205 éve
(Meghalt: 1849. július 2.)
28. 1829. született: **Anton Grigorjevics Rubinstein** orosz zeneszerző és karmester. 190 éve
(Meghalt: 1894. november 20.)
28. 1849. született: **Gozsdu Elek** író, elbeszélő, drámaíró, ügyvéd, kirendelt főügyész. 170 éve
(Meghalt: 1919. május 26.)
30. 1919. született: **Berkesi András** katonatiszt, író. 100 éve
(Meghalt: 1997. szeptember 14.)
30. 1944. meghalt: **Szomory Dezső** (születési neve: Weisz Mór) író, drámaíró. 75 éve
(Született: 1869. június 2.)

DECEMBER

1. TÉLI GYERMEKKÖNYVHÉT

1. AIDS-ELLENES VILÁGNAP

1. 1974. meghalt: **Zilahy Lajos** író, szerkesztő. 45 éve
(Született: 1891. március 27.)

3. 1764. született: **Mary Ann Lamb** angol író. 255 éve
(Meghalt: 1847. május 20.)
3. 1919. meghalt: **Pierre-Auguste Renoir** francia impresszionista festőművész. 100 éve
(Született: 1841. február 25.)
3. 1999. meghalt: **Kuczka Péter** író, költő, műfordító, tudományos-fantasztikus irodalmár, szerkesztő. A Digitális Irodalmi Akadémia alapító tagja. 20 éve
(Született: 1923. március 1.)
3. 2009. meghalt: **Beke Kata** író, publicista. 10 éve
(Született: 1936. december 22.)
6. 1859. született: **Vay Sarolta** író. 160 éve
(Meghalt: 1918. május 23.)
9. 1919. meghalt: **Radó Vilmos** ifjúsági író 100 éve
(Született: 1847. április 23.)
- 10. AZ EMBERI JOGOK NAPJA**
11. 1974. meghalt: **Fertsek Elza** (írói neve: *Fertsek Ferenc*) ifjúsági író, tanítónő, iparművész. *Balassagyarmat szülötte.* 45 éve
(Született: 1889. május 15.)
12. 1929. született: **John James Osborne** angol író, drámaíró, forgatókönyvíró, színész. 90 éve
(Meghalt: 1994. december 24.)
12. 1999. meghalt: **Joseph Heller** amerikai író. 20 éve
(Született: 1923. május 1.)
13. 1879. meghalt: **Vincze Gábor** az Országos Levéltár hivatalisztjeként 1876-tól számtalan történeti munkát írt, *Szécsény szülötte.* 140 éve
(Született: 1852. március 23.)
13. 1894. meghalt: **Xántus János** (az Amerikai Egyesült Államokban ismert néven John Xantus de Vesey) természettudós, utazó, néprajzkutató, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja. 125 éve
(Született: 1825. október 5.)
14. 1824. született: **Pierre Puvis de Chavannes** francia festő. 195 éve
(Meghalt: 1898. október 24.)
15. 1924. született: **Bogáti Péter** ifjúsági író. 95 éve
(Meghalt: 2012. október 17.)
16. 1859. meghalt: **Wilhelm Grimm** német mesegyűjtő, -feldolgozó, nyelvész. 160 éve
(Született: 1786. február 24.)
17. 1944. meghalt: **Tutsek Anna** ifjúsági író. 75 éve
(Született: 1865. március 12.)
18. 1959. meghalt: **Ráth-Végh István** jogász, táblabíró, ügyvéd, író, művelődéstörténész. 60 éve
(Született: 1870. november 23.)
22. 1989. meghalt: **Samuel Beckett** Nobel-díjas ír származású dráma- és regényíró, költő. 30 éve
(Született: 1906. április 13.)

24. 1994. meghalt:	John James Osborne angol író, drámaíró, forgatókönyvíró, színész.
(Született: 1929. december 12.)	25 éve
25. 1899. született:	Humphrey Bogart Oscar-díjas amerikai színész.
(Meghalt: 1957. január 14.)	120 éve
25. 1924. született:	Váci Mihály költő, műfordító.
(Meghalt: 1970. április 16.)	95 éve
25. 1999. meghalt:	Rákos Sándor költő, műfordító, esszéíró.
(Született: 1921. november 25.)	20 éve
27. 1814. meghalt:	Kelemen László színész, színikazgató, a magyar hivatásos színészet megindítója, fordító.
(Született: 1762. július 26.)	205 éve
27. 1914. meghalt:	Herman Ottó természetkutató, zoológus (ornitológus, ichthiológus, arachnológus), néprajzkutató, régész és politikus.
(Született: 1835. június 26.)	105 éve
27. 1984. meghalt:	Kosáryné Réz Lola író, műfordító.
(Született: 1892. december 7.)	35 éve
28. 1839. született:	Szabó Endre pedagógiai szakíró. <i>A magyar óvodai nevelés reformere, a mai modern kisgyermeknevelés előfutára és az első óvodai szakfolyóirat alapítója és szerkesztője volt. Magyarorszi szülötte.</i>
(Meghalt: 1914. n.a.)	180 éve
30. 1944. meghalt:	Romain Rolland Nobel-díjas francia író.
(Született: 1866. január 29.)	75 éve
31. 1659. meghalt:	Apáczai Csere János filozófiai és pedagógiai író, kálvinista teológus, az első magyar enciklopédista.
(Született: 1625. június 10.)	360 éve
31. 1869. született:	Henri Matisse francia festőművész.
(Meghalt: 1954. november 3.)	150 éve
31. 1899. meghalt:	Karl Millöcker osztrák operettszerző.
(Született: 1842. április 29.)	120 éve

Megjegyzés: a dőlt betűvel írott évfordulók helyismereti – Nógrád megyei – vonatkozásúak.